

ชื่อเรื่อง “แมว กับ สิ่งแวดล้อม” แมวบ้านที่ถูกเลี้ยงในระบบเปิด

เจ้าสีทอง แมวบ้านแห่งร้านกล้วยเตี้ยว อ.บางกรวย จ.นนทบุรี 23 ต.ค. 2561

โดย ภูมิรินทร์ คำเดชศักดิ์ สถาบันวิจัยสภาวะแวดล้อม จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

การเลี้ยงแมวในระบบเปิดส่วนใหญ่มักเกิดจากการที่เจ้าของแมวอยากให้แมวมีความสุขที่ได้ใช้ชีวิตอย่างเป็นธรรมชาติและได้ช่วยลดความเครียดของแมว เจ้าสีทองตัวนี้ ก็เป็นหนึ่งในที่ได้พักผ่อน นอนเล่น สัมผัสบรรยากาศภายนอกบ้าน ได้เดินสำรวจและมองดูความเคลื่อนไหวภายนอกได้อย่างอิสระ อย่างไรก็ตาม ในพื้นที่ที่มีแมวในระบบเปิดและแมวจรจำนวนมากจะทำให้ นก สัตว์เลี้ยงลูกด้วยนมขนาดเล็ก และสัตว์เลี้ยงลูกด้วยนมลดลงอย่างมีนัยสำคัญ [1] การติดตามแมวบ้านที่เลี้ยงในระบบเปิดจำนวน 144 ตัว พื้นที่หนึ่งในประเทศนิวซีแลนด์ เพื่อรวบรวมข้อมูลประเภทและจำนวนสายพันธุ์ของเหยื่อ พบว่า แมว 83% จับนกเป็นเหยื่อแล้วนำกลับมาบ้าน เนื่องจากแมวหนึ่งตัวสามารถจับเหยื่อได้หลากหลายชนิด การศึกษาจึงพบอีกว่า แมว 39% จับหนูทุกเป็นเหยื่อ อีก 39% จับหนูบ้าน และอีก 17% จับจิ้งเหลน [1] ซึ่งจะนำไปสู่การลดลงของจำนวนประชากรบางชนิดในระบบนิเวศ แมวที่เลี้ยงในบ้านไม่ได้เป็นส่วนหนึ่งของระบบนิเวศส่วนใหญ่ แมวจึงถือเป็นสายพันธุ์ที่รุกรานและมีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมเช่นเดียวกับชนิดพันธุ์ต่างถิ่น (Alien Species) อื่น ๆ แมวมักล่าและฆ่าแมวมันจะไม่หิวก็ตาม [2] สิ่ง

นี้สร้างความไม่ปลอดภัยต่อประชากรพันธุ์พื้นเมือง และเป็นสิ่งสำคัญที่ต้องตระหนักโดยเฉพาะเจ้าของผู้เลี้ยงแมวทุกท่าน

ที่มา การอ้างอิง: ภูมิรินทร์ คำเดชศักดิ์. (2564). เรื่องจากปก: “แมว กับ สิ่งแวดล้อม” แมวบ้านที่ถูกเลี้ยงในระบบเปิด. วารสารสิ่งแวดล้อม, ปีที่ 25 (ฉบับที่ 1).

โดย ภูมิรินทร์ คำเดชศักดิ์ สถาบันวิจัยสภาวะแวดล้อม จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บรรณานุกรม

- [1] van Heezik, Y., Smyth, A., Adams, A., & Gordon, J. (2010). Do domestic cats impose an unsustainable harvest on urban bird populations? *Biological Conservation*, 143(1), 121-130.
- [2] Duffy, D. C., & Capece, P. (2012). Biology and impacts of Pacific island invasive species. 7. The domestic cat (*Felis catus*). *Pacific Science*, 66(2), 173-212.

คำถามที่ 1 แบบเลือกตอบ

คำถาม จากบทความข้างต้น ข้อใด ไม่ใช่ ผลกระทบของการเลี้ยงแมวบ้านในระบบเปิด?

1. การเลี้ยงแมวบ้านในระบบเปิด ทำให้จำนวนประชากรสัตว์บางชนิดในระบบนิเวศลดลง
2. การเลี้ยงแมวบ้านในระบบเปิดช่วยลดความเครียดของแมว
3. พื้นที่ที่มีแมวในระบบเปิดและแมวจรจำนวนมากจะทำให้ นก สัตว์เลี้ยงลูกด้วยนมขนาดเล็ก และ สัตว์เลื้อยคลานลดลง
4. แมวบ้านที่เลี้ยงในระบบเปิด คือสายพันธุ์ที่รุกรานและมีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมเช่นเดียวกับชนิดพันธุ์ต่างถิ่น (Alien Species)

เฉลย/แนวคำตอบ คำตอบที่ : 2. การเลี้ยงแมวบ้านในระบบเปิดช่วยลดความเครียดของแมว

กระบวนการอ่าน: การบูรณาการและตีความ

สถานการณ์: สาธารณะ

แหล่งที่มา: เนื้อเรื่องเดียว

รูปแบบของเนื้อเรื่อง: แบบต่อเนื่อง

ประเภทของเนื้อเรื่อง: บอกเล่าอธิบายเหตุผล

ลักษณะข้อสอบ: แบบเลือกตอบ

ความสอดคล้องตัวชี้วัด: ท 1.1, ม. 1/2: จับใจความสำคัญจากเรื่องที่อ่าน

คำถามที่ 2 แบบเลือกตอบเชิงซ้อน

คำถาม จากบทความเรื่อง “แมว กับ สิ่งแวดล้อม” แมวบ้านที่ถูกเลี้ยงในระบบเปิด ข้อความเหล่านี้ เป็นจริงหรือไม่จริง โดยให้ทำเครื่องหมายกากบาททับคำว่า “จริง” หรือ “ไม่จริง”

ข้อมูลที่กำหนด	จริง	ไม่จริง
1.แมวบ้านที่เลี้ยงในระบบปิดคือสายพันธุ์ที่รุกรานและมีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม เช่นเดียวกับชนิดพันธุ์ต่างถิ่น (Alien Species)	จริง	ไม่จริง
2.การเลี้ยงแมวบ้านในระบบเปิดทำให้แมวมีความสุขที่ได้ใช้ชีวิตอย่างเป็นธรรมชาติ และช่วยลดความเครียดของแมว	จริง	ไม่จริง
3.แมวเป็นนักล่าและฆ่าสัตว์ชนิดอื่นๆแม้ว่ามันจะไม่หิวก็ตาม	จริง	ไม่จริง

เฉลย/แนวคำตอบ คำตอบที่ : ไม่จริง / จริง / จริง

กระบวนการอ่าน: การบูรณาการและตีความ

สถานการณ์: สาธารณะ

แหล่งที่มา: เนื้อเรื่องเดียว

รูปแบบของเนื้อเรื่อง: แบบต่อเนื่อง

ประเภทของเนื้อเรื่อง: บอกเล่าอธิบายเหตุผล

ลักษณะข้อสอบ: แบบเลือกตอบเชิงซ้อน

ความสอดคล้องตัวชี้วัด: ท 1.1, ม. 1/2: จับใจความสำคัญจากเรื่องที่อ่าน

คำถามที่ 3 แบบเติมคำตอบแบบปิด

คำถาม จากบทความข้างต้น การติดตามแมวบ้านที่เลี้ยงในระบบเปิดในพื้นที่หนึ่งในประเทศนิวซีแลนด์ เพื่อรวบรวมข้อมูลประเภทและจำนวนสายพันธุ์ของเหยื่อ พบว่าสัตว์ชนิดใดที่แมวมักล่าเป็นเหยื่อแล้วนำกลับมาบ้านมากที่สุด

เฉลย/แนวคำตอบ คำตอบที่ : นก

กระบวนการอ่าน: การบูรณาการและตีความ

สถานการณ์: สาธารณะ

แหล่งที่มา: เนื้อเรื่องเดียว

รูปแบบของเนื้อเรื่อง: แบบต่อเนื่อง

ประเภทของเนื้อเรื่อง: บอกเล่าอธิบายเหตุผล

ลักษณะข้อสอบ: เติมคำตอบ

ความสอดคล้องตัวชี้วัด: ท 1.1, ม. 1/2: จับใจความสำคัญจากเรื่องที่อ่าน

คำถามที่ 4 แบบเติมคำตอบแบบเปิด

คำถาม ทำไมเราจึงควรเลี้ยงแมวบ้านให้อยู่ในระบบปิด

เฉลย/แนวคำตอบ คำตอบที่ : เพราะแมวที่เลี้ยงในบ้านและอยู่ในระบบปิดนั้น ไม่ได้เป็นส่วนหนึ่งของระบบนิเวศส่วนใหญ่ แมวมักล่าและฆ่าแมว์มันจะไม่หิวก็ตาม แมวจึงถือเป็นสายพันธุ์ที่รุกรานและมีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมเช่นเดียวกับชนิดพันธุ์ต่างถิ่น

กระบวนการอ่าน: การบูรณาการและตีความ

สถานการณ์: สาธารณะ

แหล่งที่มา: เนื้อเรื่องเดียว

รูปแบบของเนื้อเรื่อง: แบบต่อเนื่อง

ประเภทของเนื้อเรื่อง: บอกเล่าอธิบายเหตุผล

ลักษณะข้อสอบ: เติมคำตอบแบบเปิด

ความสอดคล้องตัวชี้วัด: ท 1.1, ม. 1/2: จับใจความสำคัญจากเรื่องที่อ่าน

คำถามที่ 5 แบบเติมคำตอบแบบอิสระ

คำถาม นักเรียนคิดว่าการเลี้ยงแมวบ้านในระบบปิดและระบบเปิด การเลี้ยงแมวแบบไหนที่มีความเหมาะสมกว่ากัน เพราะเหตุใด

เฉลย/แนวคำตอบ คำตอบที่ : การเลี้ยงแมวบ้านในระบบปิด เพราะ

ลดโอกาสเกิดอันตรายจากการต่อสู้ ถูกทำร้าย สูญหาย โดย ให้แมวยู่ภายในบ้าน หรือแบ่งพื้นที่ในรั้วบ้านให้แมวได้ออกไปนั่งชมวิวดูได้ตามใจ แบบไม่ต้องออกไปข้างนอก จะช่วยลดโอกาสที่แมวจะได้รับอันตราย ทั้งจากการต่อสู้กับแมวเจ้าถิ่น การถูกทำร้ายจากผู้ไม่หวังดี ไปจนถึงกรณีร้ายแรงอย่างการที่แมวสูญหาย ไม่ว่าจะเกิดจากการที่แมวลับบ้านเองไม่ถูก เผลอติดรถคันอื่นไปโดยไม่ตั้งใจ หรือแม้กระทั่งถูกลักพาตัว

ลดโอกาสเกิดโรคติดต่อ นอกจากจะช่วยลดโอกาสเกิดอันตรายแล้ว การเลี้ยงแมวระบบปิด ยังช่วยลดโอกาสเกิดโรคติดต่อ จากการที่แมวไปคลุกคลีกับสัตว์ต่าง ๆ นอกบ้าน หรือไปรับเชื้อโรคจากการสัมผัสสิ่งต่าง ๆ ซึ่งนอกจากจะทำให้แมวล้มป่วยแล้ว คนในบ้านก็อาจรับเชื้อโรคและแบคทีเรียเข้าสู่ร่างกายได้โดยไม่รู้ตัวอีกด้วย

แมวมียายุยืนยาว มีสุขภาพที่ดี เมื่อแมวได้อาศัยอยู่ในรั้วบ้าน ได้นอนหลับพักผ่อนอย่างเต็มที่ ไม่ต้องออกไปต่อสู้กับใคร แถมยังได้กินอาหารอร่อย ๆ ทุกวัน แมวของเราก็จะมีสุขภาพที่ดี และมีอายุยืนยาว โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ถ้าหาสปรนเปรอแมวด้วยของเล่นที่ชอบ ที่นอนนุ่ม ๆ ของว่างที่มีประโยชน์ และมีเวลาเล่นกับแมวในระหว่างวัน แมวก็จะมีสุขภาพจิตที่ดียิ่งขึ้น

กระบวนการอ่าน: การประเมินและสะท้อนความคิดเห็นต่อบทอ่าน

สถานการณ์: สาธารณะ

แหล่งที่มา: เนื้อเรื่องเดียว

รูปแบบของเนื้อเรื่อง: แบบต่อเนื่อง

ประเภทของเนื้อเรื่อง: บอกเล่าอธิบายเหตุผล

ลักษณะข้อสอบ: เติมคำตอบแบบอิสระ

ความสอดคล้องตัวชี้วัด: ท 1.1, ม. 1/2: จับใจความสำคัญจากเรื่องที่อ่าน